

Professor taus om anklagene

Det er miljøet ved det mektige Institutt for Samfunnsforskning som omtales i boken «Institusjonen». Instituttleder Fredrik Engelstad kjenner seg ikke igjen, men det gjør deler av miljøet.

KATHRINE ASPAAS

Ved landets fremste forskningsinstitutt for samfunnsstudier har boken «Institusjonen» vært i sirkulasjon siden den kom ut i februar. Forfatter Mette Hjelmarm har aldri fortalt hvor historien fant sted, men Aftenposten har tatt rede på at det dreier seg om mektige ISF.

- Personalsak. Da Aftenposten treffer instituttlederen, er han tydelig sint, men korrekt. Han ønsker på ingen måte å kommentere innholdet i boken. Hjelmarm ble ansatt som informasjonsleder i 1991, og forlot arbeidsstedet i 1996.

- Det er en roman, med romanens logikk.

- Så du ønsker ikke å fortelle din versjon?

- Det er ingen historie å fortelle. Det finnes en personalsak, og jeg kommenterer ikke den.

Han bekrefter imidlertid at det finnes et lydbånd av en samtale mellom Mette Hjelmarm og ham selv, og at lydbåndet ble sendt instituttets daværende advokat for makulering. Saken ble avsluttet ved at Hjelmarm aksepterte en «ikke ubetydelig» sluttpakke, ifølge Engelstad.

Lukket kultur. Kilder i – og rundt – miljøet forteller likevel om uuttalt frustrasjon i forhold til ledelsen. De beskriver Fredrik Engelstad som en skarp fagmann med evne til å knytte sterke bånd til både oppdragsgivere og offentligheten.

Men de beskriver ham også som en autoritær, konfliktsky og gammelakademisk leder som sprer frustrasjon nedover i rekkene. Diktat i stedet for åpen debatt oppleves som stadig mindre konstruktivt i et samfunn preget av åpenhet.

- Institusjonen kunne ha godt av å se seg selv utenfra, og fornye sin tause kultur i retning av samarbeid, sier en sentral kilde til Aftenposten.

Engelstad kjenner ikke igjen uttalelsene om uuttalt

frustrasjon på instituttet, og reagerer uforstående på påstandene om autoritær og konfliktsky lederstil, samt manglende endringsvilje.

- Nei, dette er beskrivelser jeg ikke kjenner meg igjen i.

Ny virkelighet. Engelstad har ledet instituttet siden 1986. Tre år senere tok han sin doktorgrad. Han er en mektig mann i det akademiske miljøet, og sitter i en rekke sentrale offentlige utvalg – blant annet som medlem av Maktutredningen.

Dr. juris Eivind Smith har vært styreleder ved Institutt for Samfunnsforskning siden 2002. Han kjenner også til Mette Hjelmarm bok, og forteller at den har vært et tema i den forstand at han har orientert styret om at boken finnes.

- Kjenner du til frustrasjon innad i ISF, blant annet knyttet til en autoritær lederstil?

- Nei, jeg har tvert imot fått inntrykk at folk mener Fredrik er for snill – at han burde ha endret mer.

- Trenger det å være noen motsetning mellom å være autoritær og konfliktsky?

- Endrede omgivelser, og en klart tøffere kamp om penger og oppdrag, er helt klart en kilde til frustrasjon. Og hvis det er tale om en overdrevet frykt for konflikt, er det ingen styrke i en slik situasjon. Styret har historisk sett vært passivt, men dette har endret seg i løpet av de siste årene.

- Er han rett person til å lede ISF videre?

- Fredrik har gjort en god jobb og *gjør* en god jobb. Jeg ser ikke tegn til at Fredriks tid som leder er over, men jeg ser paradokset i at en person som har sittet ved roret i nitten år også skal endre organisasjonen, sier Smith.

Dr. philos.
Fredrik
Engelstad